

149

Dnia: 23. XII 68
Godz.: 16,20 - 17,00

M U Z Y C Z N Y R E L A K S
=====

Na pewno zauważyli już państwo, że od jakiegoś czasu szczególnie modne stają się przeróbki i różnorodne opracowania tematów muzyki klasycznej na sposób rozrywkowy, często także jazzowy. Ciekawe te zabiegi, nie są przecież profanacją tej muzyki, jak niektórzy skłonni byliby sądzić, a jedynie nowym, świeżym spojrzeniem na dzieła, które dzięki takim właśnie opracowaniom stają się bardzo popularne i trafiają nawet do tych, którzy stronią od muzyki Bacha, Chopina, Czajkowskiego czy Dwořzaka.

Dziś zapraszam państwa do wysłuchania takich właśnie utworów. Dość często pojawiają się one w programach muzycznych radia, telewizji, wydawane są także na płytach - ale choć są to przeróbki utworów znanych, właśnie nam miłośnikom muzyki poważnej, nie zawsze potrafimy rozpoznać w nich tematy mistrzów. Za chwilę usłyszą państwo 10 różnorodnych opracowań utworów reprezentujących różne epoki, style i kompozytorów. Znajdą się tu przeróbki pieśni, romansów, fragmentów symfonii, koncertów, oper i drobnych utworów instrumentalnych.

Zacznijemy od opracowania niegdyś popularnej i znanej melodii, a właściwie I-go wokalnego romansu włoskiego kompozytora XVII w. Padre Martiniego pod tytułem: "Plaisir d'ampur". Pieśń ta przeznaczona w oryginale na solowy głos żeński, została między innymi opracowana przez Berta Kaempferta i w tej tanecznej wersji właśnie ją usłyszymy.

/ TAŚMA: 12448 - 3' /

A koncert?

Do popularyzacji dzieł samego Jana Sebastiana Bacha oczywiście ostatnio najbardziej przyczynił się francuski zespół jazzowy "Les Swingle Singers". Zadaniem tej grupy ośmiu wokalistów jest propagowanie także utworów Haendla i Mozarta. Ich wykonawstwo opiera się na absolutnej wierności w stosunku do partytury. Kierownikiem grupy jest Amerykanin Wart Swingle - świetny muzyk, absolwent Konserwatorium, uczeń znakomitego pianisty Waltera Giesekinga i były dyrygent baletu Rolanda Pettita. A kim są anonimowo w zasadzie występujący członkowie tego zespołu? Wszyscy posiadają gruntowne wykształcenie muzyczne, jako instrumentalści i śpiewacy. Kochają muzykę i swoją pracę. A co myślą o nich inni wybitni muzycy współcześni? Menuhin, Richter, czy Ella Fitzgerald - sądzą, że swingersi są po prostu wspaniali.

Les Swingle Singers śpiewają Preludium C-dur Bacha, które zostało niegdyś opracowane także przez Gounoda i znane jest pod nazwą pieśni "Ave Maria".

/ TAŚMA: 10633 - 2^a/

Od dwóch lat działa u nas podobny do "Swingersów" zespół "Partita". Składa się on z grupy wokalne, a ściślej mówiąc z pięciu młodych wokalistek i trzech instrumentalistów - gitarzysty, kontrabasisty i perkusisty. Kierunek interpretacji muzycznej, w stronę której zdaje się wyraźnie skłaniać "Partita/" - to jazz. A co oznacza nazwa zespołu? Partita - to forma muzyczna, polegająca na szeregowaniu kilku tańców tej samej tonacji zestawianych ze sobą w różnych rytmach, na prawach kontrastu. Taki jest też program zespołu "Partita" - różnorodny i kontrastowy, charakteryzujący się bogactwem poszukiwań muzycznych tej wokalnie-instrumentalnej grupy. Kukułkę Daquiną, która w oryginale jest utworem klawesynowym, śpiewa zespół "Partita".

/ TAŚMA: 13802 - 2^a/

Najczęściej, jak już wspomniałam, poddawane są przeróbkom utwory Bacha, Chopina i Mozarta. Prostota formy tych kompozycji, a zarazem ogromne bogactwo melodyczne i harmoniczne skłania współczesnych aranżerów do wykorzystania ^{najpiękniejszych} tematów instrumentalnych i wokalnych ^{zawartych w nich} ~~ich~~ dzieł. Oto ^{to} opracowanie Slatkina - rondo C-dur Mozarta.

/ TAŚMA: 10959 - 1'45"/

"Serenada" Schuberta, którą kompozytor napisał po prostu na papierowej serwetce siedząc w kawiarnianym ogródku Wiednia - należy do najpopularniejszych utworów tego kompozytora. Grają ją i początkujący uczniowie i wielcy pianiści, traktując wdzięczną serenadę jako tak zwany numer na bis. Dziś słuchamy ją w opracowaniu jazzowym Johna Kirby i w wykonaniu jego sekstetu.

/ TAŚMA: 12430 - 2'45"/

Któż nie zna "Carmen" - wspaniałej, pełnej życia i temperamentu opery Bizeta, ze słynną arię Torreadora, habanera i seguidilla pięknej Carmen. Nic więc dziwnego, że właśnie przede wszystkim te jej fragmenty doczekały się niesłychanie wielu opracowań. Parafrazę tematów z opery "Carmen" Bizeta - gra zespół Tijuana Brass.

/ TAŚMA: 14256 - 3'45"/

I oto jeszcze jedna przeróbka tematów operowych. "Cyrilik Sewilski" Rossiniego i duet fortepianowy Kisielewski-Tomaszewski. Ci dwaj młodzi ludzie, absolwenci Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie w klasie profesora Drzewieckiego, wpadli na przed czterema laty na świetny ~~zespół~~ pomysł - opracowywać na dwa fortepiany utwory zarówno z repertuaru koncertowego, z muzyki klasycznej, jak i spośród popularnych melodii rozrywkowych.

Ich koncepcja adaptacyjna polega na tym, że klasyków grają oni tak, jak się gra przeboje, a przeboje tak, jak się gra klasyków. Często bawią się kształtowaniem tematu, wplatają w niego jakieś inne motywy, także ze znanych utworów. Oto uwertura do "Cyrulika Sewilskiego" w opracowaniu i wykonaniu duetu fortepianowego: Kisiielewski-Tomaszewski.

/ TAŚMA: 14482 - 2'20"/

Opracowania Kisiielewskiego i Tomaszewskiego pozwalają w pełni na wykorzystanie błyskotliwej techniki obu pianistów. Grają niesłychanie rytmicznie, są wspaniale zgrani, a popularność zdobyli w bardzo krótkim czasie. Ich nowoczesne spojrzenie na popularne dzieła, bezbłędne eksponowanie tego co piękne i efektowne - pozwala zachowywać dawny urok utworu, a zarazem ^{u nim} zawrzeć bogatą inwencję wykonawców. Fragment koncertu a-moll Griega gra duet Kisiielewski-Tomaszewski.

/ TAŚMA: 14480 - 3'15"/

Mniej może znana, niż popularna uwertura do "Cyrulika Sewilskiego", jest kołysanka murzyńska z symfonii Dworzaka. Ale zaraz, chwileczkę - skąd motyw murzyńskiej kołysanki u czeskiego kompozytora ? Otóż symfonia z "Nowego świata" powstała w okresie

3-letniego pobytu Dworzaka w Nowym Jorku. Pod wrażeniem nowego otoczenia, tętniącego życiem wielomilionowego skupiska ludzi wszystkich niemal narodów i ras - powstała właśnie symfonia - należąca do największych osiągnięć twórczych Dworzaka. Kołysankę murzyńską z symfonii "Z Nowego Świata" słuchamy w opracowaniu orkiestry Feliksa Slatkina.

/ TAŚMA: 10969 - 3'10"/

Ogromnie dużo przeróbek i opracowań twórczych najpopularniejszych dzieł muzyki symfonicznej i operowej dokonał zespół Mantovaniego. Dziś wydają się nam one może nazbyt ekliwe i sentymentalne, o tradycyjnym kształcie harmoniażno-instrumentacyjnym, ale przecież słuchamy ich zawsze z przyjemnością. Zespół Mantovaniego był przecież niegdyś jednym z pierwszym adaptatorów muzyki klasycznej i romantycznej. W jego repertuarze obok utworów Rossiniego i Beethovena, znajdują się także kompozycje Debussyego, Granadosa czy Rimskiego-Korsakowa. Pieśń hinduską "z opery"Sadko" Rimskiego-Korsakowa, którą ~~śpiewa~~ w ~~opercie~~ chór gra orkiestra Mantovaniego.

/ TAŚMA: 14677 - 3'20"/